

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.522/2764/9099

Konu : Yazılı soru önergesi

14/ 12-/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 09/08/2016 tarihli ve 43452547-120.07-49799 sayılı yazı,
b) 12/08/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01-E.2059/7087 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7305 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.522/2763/9098
Konu : Yazılı soru önergesi

14/12/2016

Sayın Sibel YİĞİTALP
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7305 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Türk ceza mevzuatında "siyasi tutuklu ve hükümlü" kavramı bulunmamaktadır. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler, mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

B) Hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin disiplin cezaları ve diğer kurum uygulamalarına karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı; infaz hâkimliği kararına karşı da, aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu şekilde, hem hızlı bir denetim sağlanmakta hem de kararlar yargı denetimine tâbi kılınmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların kurum uygulamalarına karşı şikâyet hakları bulunmaktadır. Hükümlü ve tutukluların hak ihlalleriyle ilgili tüm başvuruları hakkında, adlî yönden Cumhuriyet başsavcılıklarınca, idarî yönden ise yetkililerce kanunî gereği yapılmaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı dokuzuncu bölümünün "Nakiller" kenar başlıklı 53., "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54., "Disiplin nedeniyle nakil" kenar başlıklı 55., "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. ve "Hastalık nedeniyle nakil" kenar başlıklı 57. maddelerinde, nakillerin nasıl yapılacağı hususu ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Ceza infaz mevzuatımızda "sürgün" şeklinde bir uygulama bulunmamakta olup, başta zorunlu nakiller olmak üzere, hükümlü ve tutuklular mevzuata uygun olarak bulundukları ceza infaz kurumlarından başka ceza infaz kurumlarına nakledilmektedirler. Başka ceza infaz kurumuna sevk edilen hükümlü ve tutukluların sevklerinden önce gerekli sağlık kontrolleri yapılmakta ve güvenlik önlemleri alındıktan sonra sevk işlemleri gerçekleştirilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular, mevzuat hükümleri çerçevesinde, kapasitesi yoğun olan ceza infaz kurumlarından kapasitesi uygun olan ceza infaz kurumlarına nakledilmekte olup, hükümlü ve tutukluların ailelerine yakın ceza infaz kurumlarında barındırılmaları bazen mümkün olamamaktadır.

III- Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı, 5275 sayılı Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği hükümlerine yer verilmiştir.

Hükümlü ve tutukluların odalarında bir defada bulundurabilecekleri kitap sayısı ile ilgili olarak, ceza infaz kurumu eğitim kurulları tarafından, 5275 sayılı Kanunun 35. maddesi, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkındaki Yönetmeliğin 8. maddesi, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 43. maddesi ve Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 10, 11, 12 ve 30. maddeleri uyarınca uygulama yapılmakta olup, ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısı ile ilgili herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.

Ancak, özellikle mevcudu kalabalık ceza infaz kurumlarında, aramalar sırasında yaşanabilecek olumsuzlukların önüne geçilebilmesi, odalardaki düzensizliğin önlenmesi, bulundurulması yasak eşyaların ve örgütsel dökümanların saklanamaması, oda yakma olaylarında kitap ve dökümanların kullanılarak yangının daha tehlikeli hâle getirilmemesi gibi nedenlerle, Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 30. maddesinde yer alan "Verilecek yayın sayısı, kütüphane ve kitaplık hizmetlerini aksatmayacak, oda veya koğuş düzenini bozmayacak şekilde, oda veya koğuşdaki hükümlü ve tutuklu mevcudu ile kütüphane veya kitaplıkta bulunan yayın sayısı dikkate alınarak eğitim kurulu kararıyla belirlenir" hükmü uyarınca Eğitim Kurulu Başkanlığınca alınan kararla sınırlamaya gidilebilmektedir.

IV- Bakanlığımızca, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelikte ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek eşya ve maddeler ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup, bu Yönetmelik hükümlerine uyulması, koğuş oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek eşyaların standartlarının belirlenmesi, ayrıca firar olaylarının fizikî olarak engellenmesi ile alınması gereken diğer tedbirlere ilişkin tüm Cumhuriyet Başsavcılıklarına 24/03/2016 ve 17/05/2016 tarihlerinde yazı gönderilmiştir.

V- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A) Soru önergesinde bahsi geçen Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapılan uygulamaların yürürlükte olan mevzuat kapsamında gerçekleştirildiği, dolayısıyla hükümlü ve tutuklular açısından herhangi bir hak mahrumiyetinin yaşanmadığı,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

B) Hükümlü ve tutukluların koğuşlarında ne tür eşya bulundurabileceklerinin Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlendiği,

Adı geçen Kurumda, hükümlü ve tutukluların odalarında bulunan eşya ve malzemelerin ancak Yönetmeliğe aykırı olduğunun tespit edilmesi durumunda geri alındığı, hükümlü ve tutukluların kurum kantininden telli olmayan ortopedik yatak, ortopedik yastık ve soğutucu temin edebildikleri, korse ve medikal diğer malzemelerin ise doktor raporu olması durumunda idare ve gözlem kurulu kararı ile verildiği, bu konuda herhangi bir kısıtlamanın bulunmadığı,

C) Kurumda, mevzuata uygun olarak ve Eğitim Kurulu kararı gereğince yangın, hijyen ve yer kaplama olasılıkları düşünülerek, değiştirilmek üzere hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısının 10 olarak belirlendiği, kendisine ait kitap ve dergilerin belirlenen sayıyı geçtiği durumlarda oda ve koğuşta bulunan kitapların alınıp yeni gelen kitapların verildiği,

Hükümlü ve tutukluların bağlı olduğu dinin kutsal kitabı ile kayıtlı olduğu veya hazırlandığı okulun ders kitaplarının verilen kitap adetinin dışında tutulduğu, geri alınan ve fazla olan kitapların hükümlü ve tutukluların dilekçelerine istinaden ziyaretçilerine iade edilinceye kadar kurum kütüphanesinde muhafaza edildiği,

Ç) Kurumda hükümlü ve tutuklulara yönelik yapılan sosyal ve kültürel faaliyetler arasında konferans, sinema gösterimi, münazara ve bilgi yarışması gibi düzenlemelerin bulunduğu, ayrıca hükümlü ve tutukluların el işi, resim, spor gibi faaliyetlerinde ve halk eğitim merkezlerinde açılan kurslarda herhangi bir kısıtlamanın bulunmadığı,

D) 5275 sayılı Kanunun "Hastalık nedeniyle nakil" kenar başlıklı 57. maddesi kapsamında 01/01/2016 ilâ 01/09/2016 tarihleri arasında, Kurumdan 1 hükümlünün Ankara 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna, 1 hükümlünün ise Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan